



Vonnisnummer / Griffienummer /
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak 18 oktober 2022
Naam van de beklaagde(n) R. P.
Systeemnummer parket 20CO62082 Dossiernummer 21D003498 Notitienummer parket GE/D/25/98/227/2020

rechtbank van eerste aanleg
Oost-Vlaanderen, afdeling
Dendermonde, sectie
correctionele rechtbank
kamer D19D

vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

In de zaak van het openbaar ministerie

BURGERLIJKE PARTIJEN

C.V.H., woonstkeuze doend op het adres van zijn raadslieden te 2018 Antwerpen, Haantjeslei 69/A

burgerlijke partij, vertegenwoordigd door meester Christian Clement en meester Koen De Backer, advocaten te Antwerpen

A.B.A., wonende te XXX

burgerlijke partij, vertegenwoordigd door meester Anthony Mallego, advocaat te Aalst

L.V.H. en M.S., wonende te XXX

burgerlijke partij, vertegenwoordigd door meester Jan Beldé, advocaat te Dendermonde

tegen:

BEKLAAGDE

P. R., RRN XXX
geboren te XXX
van Belgische nationaliteit
ingeschreven te XXX

beklaagde, bijgestaan door meester M. Souidi en meester V. De Hertogh, advocaten te Antwerpen.

1.TENLASTELEGGINGEN

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek;

A vervalsen van authentieke en openbare geschriften door openbare officieren of ambtenaren in de uitoefening van hun bediening, en gebruik ervan

als openbaar officier of ambtenaar, te weten als hoofdinspecteur bij de FGP Dendermonde, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, in de uitoefening van zijn bediening valsheid te hebben gepleegd hetzij door valse handtekeningen, hetzij door vervalsing van akten, geschriften of handtekeningen, hetzij door onderschuiving van personen, hetzij door geschriften, in openbare registers of andere openbare akten na het opmaken of het afsluiten ervan gesteld of ingevoegd, en met hetzelfde bedrieglijk opzet of met hetzelfde oogmerk om te schaden, van de hiervoren vermelde valse akte of van het hiervoren vermelde valse stuk gebruik te hebben gemaakt, ten nadele van C.V.H., nl. door in het navolgend PV 010614/2011 in het dossier DE.32.L5.4212/09 niet te vermelden wat er tijdens de onderbreking (van 1.26 uur tot 1.34 uur) en buiten het verhoorlokaal werd gezegd tussen de verhoorders en C.V.H. omtrent het onderzoek.
(art. 193, 194, 213 en 214 Sw)

te Dendermonde en te Aalst in de periode van 16 november 2011 tot en met 19 oktober 2020

B vals getuigenis in criminele zaken ten nadele van beschuldigde

zich schuldig te hebben gemaakt aan vals getuigenis in criminele zaken ten nadele van C.V.H., die beschuldigde was in zake, nl. door op de terechtzitting van de correctionele rechtbank OVL, afdeling Dendermonde van

3.06.2019 in dossier DE.32.L5.4212/09 op de vraag van de Voorzitter of er tijdens de pauzes van het laatste audiovisueel geregistreerd verhoor van C.V.H. werd gesproken, te antwoorden dat dit niet gebeurd is.
(art. 215 Sw)

te Dendermonde op 3 juni 2019

Overwegende dat er reden is om slechts correctionele straffen uit te spreken wegens de aanwezigheid van verzachtende omstandigheden, namelijk de afwezigheid van eerdere criminele veroordelingen, wat betreft:

- de tenlastelegging(en) A, B in hoofde van P.R.

2.PROCEDURE

Het openbaar ministerie maakte de zaak bij de rechtbank aanhangig door dagvaarding van beklaagde, hem overeenkomstig artikel 33 Ger.W. betekend op 31 januari 2022.

De rechtbank neemt de verzachtende omstandigheid aan, vermeld in de rechtstreekse dagvaarding voor de tenlasteleggingen A en B, met name de afwezigheid van eerdere criminele veroordelingen.

De rechtbank behandelde de zaak op de openbare terechtzitting van 20 september 2022. Op deze zitting werd de behandeling van de zaak van bij het begin hernomen, gelet op de gewijzigde samenstelling van de rechtbank.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde de aanwezige partijen.

3.BEOORDELING OP STRAFGEBIED

3.1 Overzicht van de feiten

3.1.1 Aanleiding tot het dossier

1.

Nadat de familie van I.C. uit Temse op 23 juni 2009 aangifte deed van zijn verdwijning trof een wandelaar op 26 juni 2009 zijn levenloze lichaam aan in de grasberm van de Langedreef in Temse. Rond zijn nek zat een fijne witte koord, vermoedelijk van nylon, en het lichaam was op meerdere plaatsen verbrand. Naar aanleiding van een uitgebreid telefonie-onderzoek en ingevolge politionele informatie kwamen de namen van verschillende mogelijke verdachten naar voor, waaronder deze van C.V.H.. Deze laatste werd op 20 oktober 2011 van zijn vrijheid beroofd en een eerste maal verhoord. Tijdens zijn verhoor gaf hij toe dat hij betrokken was bij het dumpen van het lijk van I.C.. Hij bevestigde zijn verklaring voor de onderzoeksrechter en herhaalde op 23 oktober 2011, toen hij werd herverhoord, dat hij enkel betrokken was bij het dumpen van het lijk. Nadat zijn advocaat een nieuw verhoor had gevraagd omdat C.V.H. een en ander zou hebben verzonnen, legde deze op 24 oktober 2011 een nieuwe verklaring af waarin hij niet terugkwam op zijn verklaringen maar integendeel meer details gaf over de moord en het dumpen van het lijk. Hij gaf eveneens verduidelijking over het aandeel van elke bij de moord en/of het dumpen betrokken persoon. Nadien verklaarde hij op 14 november 2011 dat hij alles verzonnen had en ontkende hij dat hij aanwezig was bij de moord. Tijdens zijn verhoor van 16 november 2011 ontkende hij aanvankelijk opnieuw dat hij iets met de zaak te maken had maar vervolgens gaf hij alsnog toe dat hij op uitkijk had gestaan én dat hij had geholpen bij het dumpen van het lichaam. In zijn eindverhoor door de onderzoeksrechter stelde hij tot slot dat hij met de zaak niets te maken had en dat de politie hem had verplicht om een verklaring af te leggen.

C.V.H. werd uiteindelijk samen met drie andere personen gedagvaard voor de moord op I.C. en voor lijkverberging. Tijdens de procedure voor de correctionele rechtbank ontstond er echter discussie over het

feit of hij zich tijdens zijn verhoren al dan niet in een bijzonder kwetsbare positie bevond. Er werd hierbij onder meer verwezen naar zijn zwakzinnigheid, naar zijn detentie en naar de verschillende langdurige nachtelijke verhoren.

2.

Hangende de zaak voor de correctionele rechtbank stelde de behandelende substituut-procureur des Konings op 30 januari 2019 een proces-verbaal van vaststellingen op dat hij overmaakte aan het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten (hierna: Comité P) en waarin hij stelde dat beklaagde P.R., als rechercheur/hoofdinspecteur onder meer belast met het verhoren van C.V.H., bij de verhoren van 20 oktober 2011 en 16 november 2011 inbreuken op de Strafwet pleegde, met name daden van willekeur (inbreuk op artikel 151 van het Strafwetboek) en valsheid in processen-verbaal (inbreuken op de artikelen 194 en 195 van het Strafwetboek). Hij wees hierbij onder meer op het feit dat er tijdens de verhoren diverse pauzes werden ingelast waarbij er buiten beeld gesprekken plaatsvonden tussen de verhoorders en C.V.H.. De substituut-procureur des Koning haalde daarenboven in zijn proces-verbaal van vaststellingen enkele uitspraken aan die beklaagde zou hebben gedaan en die er volgens hem op wezen dat beklaagde ongeoorloofde druk uitoefende op C.V.H.. Hij wees er tot slot ook op dat beklaagde *“bijna systematisch bepaalde gezegdes van C.V.H. weglaat en andere gezegdes op een andere manier neerschrijft dan C.V.H. ze zegt”*.

3.

Het Comité P voerde een onderzoek naar de wijze van ondervragen en het opnemen van de gezegdes van C.V.H. in de processen-verbaal. Na kennisname van de onderzoeksresultaten dagvaardde het openbaar ministerie beklaagde voor valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken én voor valse getuigenis in criminele zaken. Beide tenlasteleggingen verwijzen uitdrukkelijk naar het verhoor dat beklaagde afnam van C.V.H. op 16 november 2011. In die omstandigheden zal de rechtbank in dit overzicht enkel de onderzoeksresultaten met betrekking tot dit verhoor opnemen.

3.1.2 Eerste onderzoeksdaten

4.

Met het oog op het onderzoek naar eventuele malversaties tijdens het verhoor van 16 november 2011 en voornamelijk naar de gezegdes tijdens de pauze van dat verhoor, maakten de onderzoekers van het Comité P een dvd met de opnames van dit verhoor over aan de dienst van de federale politie die over de technische middelen beschikt om de geluidskwaliteit van de gezegdes te verbeteren. Aan de hand van een filtering van de bestanden wat de klank betreft, konden de onderzoekers bepaalde gezegdes beter verstaan, al leidde de verbetering van de geluidskwaliteit er niet toe dat alle gezegdes verstaanbaar waren.

Tevens maakten de onderzoekers, na inzage in het moorddossier, een analyse van de verschillende politieverhoren van C.V.H. waarbij zij een vergelijking maakten tussen wat werd opgenomen in het proces-verbaal van verhoor enerzijds en wat zij vaststelden bij het bekijken en beluisteren van de opnames van de verhoren anderzijds. Voor de inhoud van deze volledige analyse verwijst de rechtbank naar de bijlagen van het proces-verbaal 000124/2019. Meer specifiek met betrekking tot de analyse van de audiovisuele registratie van het verhoor van 16 november 2011 en de gezegdes tijdens één van de pauzes blijkt uit deze analyse onder meer het volgende (zie bijlage 5 aan proces-verbaal 000124/2019):

- uit de antwoorden van C.V.H. bleek dat deze problemen had om bepaalde vragen of gezegdes van beklaagde te begrijpen;
- beklaagde herhaalde meermaals dat C.V.H. het moest zeggen als hij iets niet begreep of als hij verduidelijking wou. Beklaagde deed ook moeite om bijkomende uitleg te verschaffen wanneer C.V.H. hierom vroeg;
- de schriftelijke neerslag van het verhoor was geen woordelijke weergave van wat er werd gezegd. Er werd meer gezegd dan er werd genoteerd;
- sommige passages werden niet genoteerd of minder uitgebreid. Voor voorbeelden hiervan verwijst de rechtbank naar de bladzijden 9/58 tot en met 13/58, 14/58 tot en met 23/58, 25/58 tot en met

- 30/58, 31/58 tot en met 39/58, 42/58 tot en met 49/58 en 52/58 tot en met 58/58 van de bijlage 5 aan proces-verbaal 000124/2019;
- de antwoorden van C.V.H. waren meestal zeer kort en beperkt maar door veelvuldig bijkomende vragen te stellen bekwaam beklaagde meer informatie die hij dan zelf formuleerde tot zinnen die hij vervolgens uittipte;
 - nadat beklaagde aan C.V.H. vroeg of hij nu de volledige waarheid vertelde, vroeg M.K., de collega van beklaagde die aanwezig was bij het verhoor, of hij die waarheid al vertelde aan de psychiater en waarom niet. Vervolgens vroeg C.V.H. om een pauze. Hij wou echter geen antwoord geven op de vraag van beklaagde waarom hij een pauze wou. Beklaagde onderbrak het verhoor en zei tegen C.V.H. dat deze na de pauze moest zeggen waarom hij wilde onderbreken;
 - de voormelde pauze startte om 01.26 uur en bijna onmiddellijk na het verlaten van het verhoorlokaal horen de onderzoekers beklaagde, zijn collega en C.V.H. verder praten. Het meeste van wat werd gezegd bleef ook na filtering onduidelijk maar de onderzoekers hoorden toch enkele flarden, als volgt:

'Waarom wil je stoppen?'

'Je kan niet anders dan er bij geweest zijn. Ge weet nog details.'

'Dus jij kunt niet zeggen dat je er niet bij waart'

't komt altijd op hetzelfde neer'

Ei je gedaan? Vergeet wel niet van te spoelen'

'D 'er is niemand die u gaat geloven, Carlo, niemand, op basis van de details dat je geeft.'

'Niemand, ik hoop je zelf, je zelf ook niet'

'De vraag die we je nog stellen, waarom heb je vrijdag tegen je psychiater de waarheid niet gezegd?'

'Waarom heb je gelogen?'

't is 't enigste dat we je nog vragen hé, je verhoor is gedaan'

Dat je je ouders wilt beschermen'

'ge hebt dat allemaal al gezegd. Ge hebt dat allemaal gezegd'

we hebben er u mee geconfronteerd'

"t verschil tussen 30 jaar, 8 jaar, 5 jaar'

'We zien u al denken aan 30 jaar'

't is nu, 't is nu al de 2^{de} keer dat gij alles '

'Vanaf nu mag je nog 100 keer zeggen dat het verzonnen is, geen mens die dat nog gelooft'

'Wil je niet antwoorden op die vraag van de psychiater, zeg dat dan'

'Datje niet wilt antwoorden op die vraag van de psychiater'

'Dat is iets tussen mij en de psychiater'

'Wil je alstublieft niet je eigen belachelijk gaan maken hé';

'Ik stel voor'

we gaan terug sowieso beginnen'

'het is al onderzocht en bevestigd, bevestigd wat er gebeurd is'

uwe BMW is, er zijn er andere die al gesproken hebben over dien BMW. Gij spreekt er nu ook over. En uw eigen'

Allé, hoe wilde dat nu nog allé hoe wilde dat nu'

neen, 't is over'

'Geen probleem dat je nu gaat zeggen dat het allemaal verzonnen is, oké. Maar ze gaan allemaal lachen in de jury, allemaal''

'we gaan terug hé'

'We gaan u de vraag stellen: waarom psychiater, desnoods zegje,

Bij later onderzoek (zie onder) werden deze gezegdes gelinkt aan de personen die ze uitspraken. Hierbij meenden de onderzoekers dat de voormelde vetgedrukte gezegdes vermoedelijk door beklaagde werden uitgesproken. De andere gezegdes waren vermoedelijk afkomstig van zijn collega

M.K.;

- de onderzoekers stelden vast dat er in de schriftelijke neerslag van het verhoor niets werd genoteerd met betrekking tot wat er buiten het verhoorlokaal werd gezegd tijdens de voormelde onderbreking.

3.1.3 Verder onderzoek

5.

Na kennisname van de analyse van de verhoren van C.V.H. stelde de substituut-procureur des Konings een nieuw proces-verbaal van vaststellingen op waarin hij de bevindingen van de onderzoekers van het Comité P opnam en waarin hij beklaagde ervan verdacht valsheid in processen-verbaal en valse getuigenis in strafzaken te hebben gepleegd. Hij maakte dit proces-verbaal vervolgens over aan zijn ambtsgenoot bevoegd voor tuchtonderzoeken naar politieagenten die op basis hiervan een verder onderzoek startte. De substituut-procureur des Konings voegde aan zijn proces-verbaal onder meer het zittingsblad van 3 juni 2019 van de correctionele rechtbank Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, anders samengesteld. Dit zittingsblad bevatte een schriftelijke weerslag van het verhoor dat de rechtbank afnam van beklaagde als getuige in de moordzaak. Op de vraag van de voorzitter of er tijdens de pauzes van het laatste audiovisueel verhoor (dit is op 16 november 2011) gesproken werd, antwoordde beklaagde:

“Dat is niet gebeurd. Mocht er in die pauzes iets zijn gebeurd dat leek als bijzondere omstandigheid, dan werd dat gemeld. Ik heb via de media moeten vernemen dat er een onderzoek zou gevoerd worden. Ik ben niet verhoord geweest. Ik heb daaromtrent geen enkele communicatie gehad. Ik heb enige tijd later zelf navraag gedaan bij het parket. Ik heb intussen ook toelating gekregen om de bevindingen van het Comité P in te zien. Ik meen dat er zaken van 16/11 zijn uitgelicht, en dat men sommigen vergeet.”

6.

Beklaagde werd op 15 maart 2021 ondervraagd door de onderzoekers van het Comité P en verklaarde met betrekking tot de feiten waarvoor de rechtbank thans gevat is in essentie het volgende:

- hij kreeg in het kader van een moordonderzoek aanvankelijk de opdracht om het eerste verdachtenverhoor van C.V.H. uit te voeren en verhoorde hem nadien herhaaldelijk;
- bij de aanvang was hem op geen enkel ogenblik meegedeeld dat C.V.H. verstandelijke beperkingen had. Hijzelf is dokter noch psycholoog en beschikt niet over een medische achtergrond zodat hij dit niet kon weten. Ook nadien werden hem geen instructies gegeven met betrekking tot het uitvoeren van de verhoren van C.V.H.;
- voor zijn getuigenis op de terechtzitting van 3 juni 2019 bereidde hij zich schriftelijk voor. Hij las bij de aanvang van zijn getuigenis vier voorbereide pagina's voor met een chronologisch/samenvattend relaas van zijn verrichtingen binnen het moordonderzoek. Hij beschikte voor de rechtbank ook over een overzicht van de processen-verbaal die hij opstelde. Hij overhandigde beide documenten aan de onderzoekers die het bij hun proces-verbaal voegden. Hij had op de terechtzitting ook nog andere documenten bij, waaronder een aantal notities gemaakt naar aanleiding van enkele door de substituut-procureur des Konings op eerdere zittingen gemaakte opmerkingen. Hij overhandigde ook deze documenten aan de onderzoekers om te voegen bij zijn verhoor. Op basis van deze voorbereidingen legde hij zijn getuigenis 'in eer en geweten en naar waarheid zo goed als mogelijk' af;
- toen de onderzoekers hem confronteerden met enkele uitspraken die hij deed op de terechtzitting van 3 juni 2019, wees hij erop dat dit al enige tijd geleden was en dat hij kon bevestigen noch ontkennen dat hij deze uitspraken had gedaan. Hij vroeg of er opnames beschikbaar waren van zijn getuigenis en indien dit niet het geval was, verzocht hij dat de steno zou worden voorgelegd waaruit het citaat zou blijken;
- geconfronteerd met de door de rechtbank destijds gestelde vraag of er tijdens de pauzes van het laatste audiovisueel verhoor werd gesproken, antwoordde hij dat het hem zeer bijzonder leek dat dit letterlijk zou gevraagd zijn en dat hij hierop ontkennend zou geantwoord hebben. Hij wees erop dat de camera was blijven lopen tijdens de pauzes waaruit kon afgeleid worden dat hij niets te verbergen had. Hij achtte het trouwens weinig waarschijnlijk dat hij ontkennend zou geantwoord hebben omdat

hij al sinds eind 2018 wist dat er discussie was ontstaan over die pauze zodat hij in geen geval vrijwillig valselijk een verklaring onder eed zou afleggen. Dit gold des te meer omdat hij ervan op de hoogte was dat er tijdens die pauze werd gesproken, wat hij ook zei tijdens zijn getuigenis. Hij herhaalde dan ook zijn vraag om de opname of steno van zijn getuigenis te bekijken;

- hij herinnerde zich dat C.V.H. enorm bang was voor represailles en daarom maar met mondjesmaat bekentenissen aflegde. C.V.H. was ook bang om te spreken voor de camera en dat was – voor zover hij zich herinnerde – de reden waarom C.V.H. tijdens de pauze probeerde om te babbelen met de ondervragers en het over zijn verklaringen had. Hij herinnerde zich trouwens nog dat C.V.H. veel toegankelijker en veel spontaner was tijdens de verhoren die niet audiovisueel werden geregistreerd;
- toen de onderzoekers hem de bevindingen van de analyse van de gezegdes tijdens de pauze van het verhoor voorlegden, stelde hij de vraag waar uit deze gezegdes moest blijken dat hij valsheid in geschriften zou hebben gepleegd of valse getuigenis zou hebben afgelegd. Omwille van het feit dat slechts flarden verstaanbaar zijn, was het voor hem niet meer mogelijk de ware toedracht en context volledig te kunnen geven. De onderbreking van het verhoor werd in het proces-verbaal opgenomen maar er waren geen bijzondere omstandigheden aanwezig die hem noopten meer dan die vermelding op te nemen, temeer nu aan C.V.H. na de onderbreking meermaals werd gevraagd of hij nog iets wou toevoegen of wijzigen aan zijn verklaring;
- na het zien van de beelden van de pauze tussen 01.26 uur en 01.34 uur bevestigde hij dat hij de stemmen van C.V.H., M.K. en zichzelf hoorde. Hij kon bepaalde tekstfragmenten ook aan één van die drie personen linken;
- voorafgaand aan het verhoor legde hij aan C.V.H. nogmaals diens rechten uit. Uit de opname blijkt volgens hem duidelijk dat C.V.H. niet koos voor de letterlijke weergave van zijn bewoordingen. De onderzoeksrechter had hem de opdracht gegeven dit voor ieder verhoor te doen zodat hij handelde overeenkomstig de ontvangen instructies. Dat bijgevolg niet alles wat te horen was op de opname van het verhoor ook te lezen was in het proces-verbaal, was een gevolg van het feit dat C.V.H. geen gebruik maakte van zijn recht op letterlijke weergave van zijn antwoorden.

7.

De onderzoekers verhoorden tevens M.K., de collega van beklaagde die aanwezig was bij de verhoren van C.V.H.. Hij werkte met beklaagde onder meer aan het moorddossier maar was er niet van op de hoogte dat deze door de rechtbank gehoord was. Zelf ondertekende hij het proces-verbaal van verhoor van 16/17 november 2011 niet. Beklaagde had immers de gewoonte om de processen-verbaal enkel in zijn eigen naam op te stellen en te ondertekenen. Hij herinnerde zich dat C.V.H. op een bepaald ogenblik een pauze vroeg. Hij herinnerde zich nog dat beklaagde en C.V.H. kortstondig samen aan een tafel zaten in de gang terwijl ze aan het praten waren. Er werd tijdens de pauze uiteraard ook over het onderzoek gesproken maar dat was niet om C.V.H. bepaalde zaken te laten zeggen. Toen de onderzoekers hem erop wezen dat er van het gesprek niets was opgenomen in het proces-verbaal, antwoordde hij dat beklaagde hem het proces-verbaal nooit voorlegde ter ondertekening of nazicht. Beklaagde vermeldde hem evenmin als opsteller. Dit was niet gebruikelijk maar het was een manier van werken die beklaagde eigen was. In de praktijk was hij trouwens evenmin de opsteller want hij was eerder aanwezig omdat ze met twee aanwezig moeten zijn tijdens een verhoor. Hij overliep met de onderzoekers de verstaanbare gezegdes van tijdens de pauze en linkte die op zijn beurt aan de persoon die ze uitsprak.

M.K. bevestigde dat het verhoor geen letterlijke weergave was van de bewoordingen van C.V.H. maar dit zou volgens hem zo goed als onmogelijk geweest zijn omdat dit bijna niet te volgen was. Hij vermoedde dat wat er stond wel de juiste weergave was van wat C.V.H. zei en had niet de indruk dat de manier waarop beklaagde alles noteerde problematisch was.

3.2 Bespreking van de schuldvraag

3.2.1 Algemeen

1.

Beklaagde moet zich als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek verantwoorden

voor het plegen van volgende misdrijven:

- A. valsheid in authentieke of openbare geschriften en gebruik van valse stukken, als openbaar officier of ambtenaar, met name door in het navolgend proces-verbaal 010614/2011 in het dossier DE.32.L5.4212/09 niet te vermelden wat er tijdens de onderbreking (van 01.26 uur tot 01.34 uur) en buiten het verhoorlokaal omtrent het onderzoek werd gezegd tussen de verhoorders en C.V.H.;
- B. valse getuigenis in criminele zaken door op de terechtzitting van 3 juni 2019 van de correctionele rechtbank Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, in dossier DE.32.L5.4212/09 op de vraag van de voorzitter of er tijdens de pauzes van het laatste audiovisueel geregistreerd verhoor van C.V.H. werd gesproken, te antwoorden dat dit niet gebeurd is.

2.

Vooraleer in te gaan op de grond van de zaak wijst de rechtbank erop dat zij ingevolge de bewoordingen van de dagvaarding enkel gehouden is zich uit te spreken over de vraag of beklaagde valsheid in geschriften (en gebruik van een vals stuk) pleegde door in het proces-verbaal 010614/2011 niet op te nemen wat er tijdens de onderbreking van het verhoor buiten het verhoorlokaal werd gezegd en of hij hierover gelogen heeft naar aanleiding van de terechtzitting van 3 juni 2019. De rechtbank is niet gevat om te oordelen of beklaagde tijdens de verhoren ongeoorloofde druk uitoefende op C.V.H. en zich hierbij op de een of andere manier schuldig zou hebben gemaakt aan enig misdrijf. Dit neemt niet weg dat de rechtbank de gedragingen/gezegdes van beklaagde tijdens de geviseerde pauze wel dient te beoordelen in het licht van wat al dan niet diende te worden opgenomen in het proces-verbaal.

De saisine van deze rechtbank is bijgevolg beperkt tot de beoordeling van de ten laste gelegde misdrijven in die zin dat moet nagegaan worden of er tijdens de voormelde pauze iets werd gezegd omtrent het onderzoek, of deze gezegdes al dan niet werden opgenomen in het proces-verbaal en of beklaagde gelogen heeft voor de rechtbank door te ontkennen dat er werd gesproken tijdens deze pauze, en zo ja, of deze feiten strafbaar zijn en tot veroordeling van beklaagde kunnen leiden. Beide tenlasteleggingen hebben daarenboven in essentie enkel betrekking op het verhoor van 16 november 2011. De andere verhoren die beklaagde afnam van C.V.H. en de wijze waarop die verhoren tot stand zijn gekomen, maakt dan ook geen voorwerp uit van de aan deze rechtbank voorgelegde zaak.

In wat volgt zal de rechtbank de beide tenlasteleggingen bijgevolg bespreken vanuit de voormelde doelstellingen en enkel met betrekking tot het verhoor van 16 november 2011.

3.2.2 Valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken – tenlastelegging A

3.

Het misdrijf 'valsheid in geschriften' vereist het verenigd zijn van de volgende constitutieve elementen:

- een 'door de wet beschermd' geschrift, waarbij elke vorm van geschrift dat een gedachte uitdrukt in aanmerking komt. Het geschrift moet daarenboven een juridische draagwijdte hebben of met andere woorden bestemd zijn tot bewijs van enig feit dat de rechtstoestand van de betrokken persoon of zaken kan beïnvloeden én het moet zich aan het openbaar vertrouwen opdringen wat betekent dat de personen die er kennis van nemen of aan wie het voorgelegd wordt, overtuigd worden van de akte of het juridisch feit erin vastgelegd dan wel gerechtigd kunnen zijn daaraan geloof te hechten;
- het geschrift moet vervalst zijn op een door de wet omschreven wijze: het strookt niet meer met de werkelijkheid. Dit kan een vervalsing van het geschrift zelf zijn door onder meer schrapping, toevoeging, overschrijving, nabootsing, enz. (materiële valsheid) of het kan zijn dat de akte of het feit vastgesteld in het geschrift niet met de waarheid overeenstemt waardoor de inhoud van het geschrift vals is (morele of intellectuele valsheid);
- het gevolg van de begane valsheid moet schade of mogelijkheid tot schade zijn, waarbij de schade zowel materieel als moreel kan zijn. Het is niet vereist dat de valsheid werkelijk een nadeel heeft berokkend;

- moreel element: met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden. Het bedrieglijk opzet bestaat in de bedoeling aan zichzelf of aan anderen een onrechtmatig voordeel te verschaffen. Het begrip “voordeel” kan eveneens zijn de wil verlies te vermijden, aan gerechtelijke of fiscale vervolgingen te ontsnappen, enz. De waarheidsvermomming alleen volstaat niet voor de strafbaarheid, ook het moreel element moet aanwezig zijn. Wanneer een beklaagde bijgevolg de valsheid van de in een stuk voorkomende melding niet kent, kan hieruit afgeleid worden dat het bijzonder opzet ontbreekt.

Het gebruik van het valse of het vervalste geschrift is strafbaar wanneer er een daad van gebruik is van dit geschrift en wanneer deze daad werd gesteld met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden en bovendien nadeel kan berokkenen.

4.

Beklaagde was op 16 november 2011 als rechercheur bij de Federale Gerechtelijke Politie Dendermonde belast met het verhoor van C.V.H., op dat ogenblik een verdachte in een moordzaak. Hij was hoofdinspecteur en bijgevolg officier van gerechtelijke politie zodat hij bijgevolg handelde in zijn hoedanigheid van openbaar officier of ambtenaar waarbij hij de opdracht had op waarheidsgetrouwe manier een proces-verbaal op te stellen van de verklaringen die C.V.H. aflegde in het kader van het lopend moordonderzoek. Het verhoor van een verdachte in een strafzaak wordt opgenomen in een proces-verbaal dat bestaat uit een proces-verbaal in de strikte zin en een voorblad. Omdat het proces-verbaal wordt opgesteld door een openbaar officier of ambtenaar, garandeert het dat wat geschreven werd ook effectief werd verteld. Het heeft als doel een objectieve weergave, en dus een correcte afspiegeling, te zijn van zowel de totstandkoming van het verhoor als van het verloop van het verhoor. Het omvat met andere woorden naast de effectieve gezegdes of de samenvatting van de gezegdes van de verhoorde ook de doorlopen stappen om tot de verklaring van de verhoorde te komen.

Een proces-verbaal, wanneer het is opgesteld door een daartoe bevoegd opsporingsambtenaar en in de vormen door de wet vereist, heeft als *instrumentum* een authentiek karakter (vgl. Cass. 19 februari 1991, AR nrs. 2775-2830, *Arr.Cass.* 1990-91, nr. 330, p. 663) zodat dit wel degelijk een authentieke akte uitmaakt in de zin van artikel 193 en 194 van het Strafwetboek. Het is bijgevolg een door de wet beschermd geschrift. Dit wordt ook geenszins betwist door beklaagde. Aan de eerste voorwaarde voor de strafbaarheid is derhalve voldaan.

5.

5.1.

De tweede voorwaarde voor de strafbaarheid is de vervalsing van het geschrift of de waarheidsvermomming. Strafbaar is diegene die in een door de wet beschermd geschrift de waarheid vermomt op één van de in de wet bepaalde wijzen. In geval van openbare officieren of ambtenaren vermeldt artikel 194 van het Strafwetboek de vormen van vervalsing. Deze vormen zijn evenwel zeer ruim zodat elke vorm van vervalsing hieronder valt. Zo verwijst artikel 194 van het Strafwetboek niet alleen naar het gebruiken van een valse handtekening, het onderschuiven van personen en het invoegen van geschriften na het opmaken of afsluiten van akten, maar ook meer algemeen naar ‘vervalsing van akten, geschriften of handtekeningen’. Als gevolg van deze ruime omschrijving zijn onder meer strafbaar het doorhalen, wegkrabben, uitwissen, overschrijven of aanvullen van een geschrift, of het doen verdwijnen van bepaalde woorden, bijvoorbeeld door ze te bedekken onder een inktvlek, in zoverre dat de wijziging van het geschrift een verandering meebrengt van de draagwijdte of de betekenis van de bestaande tekst of met andere woorden een impact heeft op de in het geschrift uitgedrukte gedachte, waardoor deze niet (langer) overeenstemt met de werkelijkheid (vgl. S. Van Dyck, *Valsheid in geschriften en gebruik van valse geschriften*, Antwerpen, Intersentia, 2007, 377).

Naast deze vormen van valsheid die neerkomen op de materiële wijziging van het geschrift, kan er echter ook sprake zijn van valsheid wanneer er sprake is van het opzettelijk verzwijgen van bepaalde gegevens in het geschrift of het niet opnemen van noodzakelijke elementen in het geschrift (vgl. Cass. 16 juni 1999, *Arr.Cass.* 1999, nr. 362, p. 845; Cass. 3 mei 2000, AR P.1197.F, *Arr.Cass.* 2000, nr. 268, p. 829). Dergelijke valsheid door omissie vereist geenszins dat er een meldingsplicht zou zijn om strafbaar te zijn. Het volstaat dat wetens en

willen bepaalde elementen niet worden opgenomen in het geschrift of de akte waardoor de waarheid wordt vermoed en de akte of het geschrift niet de werkelijkheid uitdrukt zodat dit een impact heeft op de in het geschrift uitgedrukte gedachte.

5.2.

Op basis van de gegevens van het strafdossier en het gevoerde strafonderzoek staat het vast dat het proces-verbaal niet vermeldt dat er tijdens de onderbreking van 01.26 uur tot 01.34 uur en buiten het verhoorlokaal tussen de verhoorders en C.V.H. werd gesproken omtrent het onderzoek. Het staat eveneens vast dat het proces-verbaal niet vermeldt wat er tijdens deze pauze werd gezegd.

Dat het proces-verbaal hiervan geen melding maakt, is enkel te wijten aan beklaagde die de enige opsteller van het proces-verbaal is. Uit de gefilterde geluidsbestanden blijkt weliswaar dat niet alleen beklaagde betrokken was bij het gesprek maar ook zijn collega M.K. aan wie eveneens gezegdes worden toegedicht. In het kader van de beoordeling die de rechtbank dient te maken – met name niet of er ongeoorloofde druk werd uitgeoefend maar wel of er valsheid in geschriften werd gepleegd – is het voor de rechtbank dan ook niet relevant wie wat heeft gezegd tijdens het gesprek. Als enige opsteller en ondertekenaar van het proces-verbaal draagt beklaagde de verantwoordelijkheid over wat al dan niet werd opgenomen in het proces-verbaal. Dit blijkt niet alleen uit het proces-verbaal van verhoor zelf maar ook uit de verklaring van M.K. die vertelde dat het tegen alle gebruiken in de gewoonte van beklaagde was om als enige in te staan voor het opstellen en ondertekenen van het proces-verbaal zodat M.K. geen weet had wat er werd opgenomen noch er enige invloed kon op uitoefenen.

Het nalaten bepaalde elementen te vermelden in het proces-verbaal is bijgevolg enkel toerekenbaar aan beklaagde.

5.3.

Beklaagde houdt evenwel voor dat er in geen geval een rapporteringsplicht was over wat er tijdens de pauze en buiten het verhoorlokaal werd gezegd. Hij wijst er ook op dat de Salduz-wetgeving, die belangrijke wijzigingen aanbracht in de manier van verhoren, pas van toepassing is geworden ná het thans ter discussie staand verhoor en dat de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot wat onder een verhoor moet worden begrepen eveneens dateert van ná het verhoor van C.V.H..

Toen beklaagde C.V.H. verhoorde op 16 november 2011 waren de bepalingen van de Salduz-wet inderdaad nog niet van toepassing. Er golden echter wel overgangsmaatregelen die waren opgesteld door het college van procureurs-generaal. Daarenboven bevatte het Wetboek van Strafvordering ook op dat ogenblik al een artikel 47bis dat in de versie op dat ogenblik eveneens al bepaalde welke regels in acht moesten worden genomen bij het verhoor van personen. Naast vermeldingen van identiteit, aanvangsuur en einduur van het verhoor, eventuele onderbrekingen en hervattingen, bepaalde artikel 47bis van het Wetboek van Strafvordering ook al dat het proces-verbaal van verhoor de bijzondere omstandigheden diende te vermelden.

Hoewel de wet geen definitief gaf/geeft van wat onder bijzondere omstandigheden moet worden begrepen, blijkt uit de tekst van de wet wel dat niet alleen de 'bijzondere omstandigheden' moeten worden opgenomen maar tevens 'alles wat op de verklaring of de omstandigheden waarin zij is afgelegd een bijzonder licht kan werpen'. Het proces-verbaal van verhoor dient bijgevolg niet alleen de verklaring van een persoon te bevatten maar ook alle omstandigheden die vreemd zijn aan de verklaring van de ondervraagde persoon met inbegrip van alle omstandigheden die het verhoor kunnen beïnvloeden en die voor de feitenrechter van belang kunnen zijn om zich een beeld te vormen van de wijze waarop de verklaring tot stand is gekomen of van de houding en het gedrag van de verhoorde persoon. Dit moet de feitenrechter ook in staat stellen om zich een oordeel te vormen over de geloofwaardigheid en waarachtigheid van de afgelegde verklaring. Elke omstandigheid die een invloed kan uitoefenen op de beoordeling van de rechtbank dient bijgevolg vermeld te worden.

In de concrete omstandigheden van het dossier oordeelt de rechtbank dat het feit dat er tijdens de pauze van 01.26 uur tot 01.34 uur buiten het verhoorlokaal werd gesproken over het dossier en over de

geloofwaardigheid van de verklaringen die C.V.H. tot dan aflegde, een omstandigheid was die in elk geval moest vermeld worden in het proces-verbaal omdat deze van aard kon zijn dat zij een impact had op de beoordeling door de feitenrechter. De rechtbank wijst daarvoor op volgende elementen die bij beklaagde een bijzondere voorzichtigheid en alertheid moesten opwekken zodat de feitenrechter, en bij uitbreiding de partijen, zich een beeld konden vormen van de wijze waarop de verklaring van C.V.H. tot stand is gekomen:

- Uit de stukken van het dossier blijkt dat C.V.H. bijzonder kwetsbaar was. De rechtbank verwijst daarvoor naar de vaststellingen van deze rechtbank, anders samengesteld, in haar vonnis van 19 oktober 2020 met betrekking tot de moord op I.C. (onderdeel 'Grond van de zaak', randnummers 10 tot en met 16) en neemt deze tot de hare. De rechtbank verwees in haar vonnis van 19 oktober 2020 onder meer naar de detentie, de buitengewoon lange nachtelijke verhoren, en de zwakzinnigheid van C.V.H.. Zelfs al was zijn kwetsbaarheid omwille van zijn intellectuele beperkingen niet voorafgaandelijk aan beklaagde meegedeeld, dan nog kan dit gegeven beklaagde niet onbekend zijn gebleven. Als ervaren rechercheur kon hij dit perfect vaststellen, al was het maar omwille van de manier van antwoorden van C.V.H., het feit dat hij soms eenvoudige woorden niet verstond en het feit dat beklaagde soms meerdere malen zijn vragen moest herhalen omdat C.V.H. ze niet begreep. Beklaagde deelde C.V.H. trouwens ook meermaals mee dat hij het mocht zeggen als hij iets niet begreep en deed ook moeite om bijkomende uitleg te geven.
- Tijdens het onderzoek bestond er blijkbaar al deining over de wijze van verhoren en het feit dat dit gebeurde zonder advocaat. Het behoort niet aan de rechtbank om zich thans in het kader van dit dossier uit te spreken over de vraag of de opmerkingen van de advocaten van C.V.H. op dat ogenblik al dan niet terecht waren. Alleszins is het zo dat de onderzoeksrechter het, al dan niet in navolging van de Kamer van Inbeschuldigingstelling zoals wordt beweerd, op dat ogenblik aangewezen achtte de onderzoekers opdracht te geven C.V.H. opnieuw te verhoren en dit verhoor audiovisueel te laten registreren. Daarenboven overhandigde C.V.H. beklaagde een brief opgesteld door zijn advocaten en waarin hij eveneens om bijstand en audiovisuele registratie verzocht, naast het woordelijk noteren van zijn gezegdes.

Dat deze demarches een gevolg waren van twijfels over de wijze waarop de verklaringen/bekentenissen van C.V.H. tot stand zijn gekomen, staat vast. Beklaagde interpreteerde deze brief ook zelf als insinuaties dat de onderzoekers 'niet loyaal zouden zijn en dat deze hun werk niet regelmatig zouden doen'. Het is trouwens opvallend dat deze bewoordingen in het proces-verbaal van verhoor niet werden opgenomen hoewel uit de analyse van het verhoor is gebleken dat beklaagde het zo formuleerde ten opzichte van C.V.H.. Het zou beklaagde in elk geval tot bijzondere voorzichtigheid en accuraatheid aangemaand moeten hebben.

Dit geldt des te meer nu de advocaten in de door C.V.H. ondertekende brief verzochten om de letterlijke weergave van de gezegdes. Het is correct dat C.V.H. tijdens het verhoor mondeling afstand deed van dit recht opgenomen in de toenmalige tekst van artikel 47bis van het Wetboek van Strafvordering. De rechtbank kan zich echter niet van de indruk ontdoen dat dit gebeurde omwille van de wijze waarop beklaagde hem ondervroeg over de inhoud van deze brief, waarbij hij C.V.H. ook confronteerde met de gebruikte termen en hem vruchteloos verzocht wat deze termen betekenden. Zelfs indien hij een letterlijke weergave niet zag zitten en C.V.H. zover had gekregen om hier alsnog afstand van te doen, dan nog moest dit beklaagde ertoe aangezet hebben om het proces-verbaal zo volledig en waarheidsgetrouw mogelijk op te stellen en te vermelden dat er tijdens de pauze van 01.26 uur tot 01.34 uur over het dossier werd gesproken.

- C.V.H. wijzigde zijn verklaring meermaals tijdens het onderzoek. Zo bleek dat hij met mondjesmaat bepaalde zaken verklaarde om dan uiteindelijk volledige bekentenissen af te leggen op 24 oktober 2011. Volgens zijn advocaten had hij evenwel alles gefantaseerd, reden waarom zij om een nieuw verhoor met audiovisuele registratie verzochten. Tijdens het verhoor van 16 november 2011 stelde hij aanvankelijk dat hij voordien gelogen had en dat hij de onderzoekers enkel wilde helpen. Vervolgens stelde hij dat hij niets durfde zeggen omdat hij bang was van de andere verdachten. Hij

gaf ook aan dat hij 'het niet durfde zeggen via de camera' en dat hij 'de waarheid wilde zeggen maar bang was'. Uiteindelijk gaf hij toch opnieuw toe dat hij op uitkijk stond en dat hij nog meereed met de auto waarin het lijk lag.

Uit de analyse van de videobeelden van het verhoor (zie bijlage 5 aan proces-verbaal 000124/2019) blijkt dat M.K. om 22.38 uur de vraag stelde of C.V.H. nooit de behoefte had om dat aan iemand anders te vertellen. C.V.H. antwoordde hierop dat hij dat niet durfde. Nadien vroeg M.K. aan C.V.H. of deze de vrijdag voor het verhoor de waarheid dan niet vertelde aan de psychiater. Uit het antwoord van C.V.H. blijkt dat hij niet alles vertelde aan de psychiater. In het proces-verbaal werd op dat ogenblik echter enkel opgenomen dat C.V.H. de waarheid nog aan niemand anders dan een celgenoot en de politie had gezegd, waarbij met 'niemand anders' bedoeld werd zijn advocaten en zijn ouders. Na de vragen over het vertellen van de waarheid aan anderen werd het verhoor onderbroken.

Na de pauze werd het verhoor opnieuw hervat. Beklaagde en M.K. gingen niet verder op de vragen die net voor de pauze waren gesteld maar gingen wel onmiddellijk en zeer uitgebreid weer in op de feiten en de betrokkenheid van C.V.H. bij de feiten. Uiteindelijk wees beklagde C.V.H. er zelfs op dat zijn verklaring niet volledig kon kloppen gelet op de vaststellingen die er waren. Daarna vroeg hij nogmaals om de waarheid te vertellen. Vanaf 01.01 uur ging het verhoor opnieuw over het feit dat C.V.H. al enkele malen was teruggekomen op zijn verklaring. Beklaagde deelde daarbij mee dat C.V.H. die dag opnieuw eerst leugens vertelde om daarna in grote lijnen te bevestigen wat al in het dossier zat. Hij vroeg daarna of C.V.H. opnieuw zijn verklaring zou intrekken als ze hem enkele dagen later opnieuw zouden verhoren. Nadat het tijdens het verhoor daarna ging over de wijze van verhoren, vroeg M.K. nogmaals aan beklagde of hij de waarheid die hij die dag vertelde ook al aan iemand anders vertelde, aan zijn advocaten of de psychiater. C.V.H. antwoordde ontkennend en vroeg vervolgens om een pauze die uiteindelijk werd toegestaan.

Het is tijdens deze laatste pauze dat C.V.H. opnieuw wordt gevraagd waarom hij niet die waarheid vertelde aan de psychiater en waarom hij tegen de psychiater loog. Vervolgens werd er tijdens datzelfde gesprek meegedeeld dat het een verschil tussen 30 jaar, 8 jaar en 5 jaar zou zijn, dat hij zich niet belachelijk mocht maken en dat niemand hem nog zou geloven. De rechtbank kan bijgevolg slechts vaststellen dat het verhoor effectief verder liep tijdens de pauze en dat er tijdens de pauze over het dossier werd gesproken met de bedoeling van C.V.H. antwoorden te krijgen. Er werd aan C.V.H. zelfs uitdrukkelijk gezegd dat hij desnoods kon zeggen dat hij niet wenste te antwoorden op de vraag over de psychiater. Aangezien het gesprek tijdens de pauze en buiten het verhoorlokaal over hetzelfde onderwerp ging als tijdens het verhoor in het verhoorlokaal vóór de pauze, en nu blijkt dat beklagde in elk geval wilde voorkomen dat C.V.H. opnieuw zijn verklaring zou intrekken en wilde bekomen dat C.V.H. zijn bekentenis als de enige waarheid zou verkondigen aan zowel zijn advocaten, de onderzoekers als de psychiater, is het feit dat er tijdens de pauze buiten het verhoorlokaal een gesprek is gevoerd in elk geval een omstandigheid die mogelijk een bijzonder licht kon werpen op de verklaring of de wijze waarop de verklaring werd afgelegd. Ingeval de feitenrechter hiervan kennis zou nemen, zou deze indien gewenst immers de audiovisuele registratie kunnen consulteren en desgevallend de onderzoekers over de inhoud van dit gesprek kunnen ondervragen. Het behoorde bijgevolg aan beklagde om dit op te nemen in het proces-verbaal, zoniet op grond van het toenmalige artikel 47bis van het Wetboek van Strafvordering dan wel minstens omdat het een voortzetting was van het verhoor en zodoende een invloed kon uitoefenen op de beeldvorming wat de totstandkoming van de verklaring en de geloofwaardigheid van de verklaring betreft.

Het was naar het oordeel van de rechtbank dan ook noodzakelijk dat er in het proces-verbaal opgesteld op 16 en 17 november 2011 melding werd gemaakt van het feit dat er tijdens de pauze buiten het verhoorlokaal verder over het onderzoek werd gesproken en dat de vraagstelling die al gestart was in het verhoorlokaal ook aanleiding was voor het verdere gesprek tijdens de pauze buiten het verhoorlokaal. Door dit niet in het proces-verbaal op te nemen, laat het proces-verbaal uitschijnen dat er niets te rapporteren valt en dat er niets relevant gebeurde tijdens de pauze, terwijl dit in werkelijkheid wel het geval was. Deze lacune in het proces-verbaal was bijgevolg van die aard dat zij een impact had of kon hebben op de beoordeling van de

geloofwaardigheid en accuraatheid van de door C.V.H. afgelegde verklaring. Er is bijgevolg wel degelijk sprake van een waarheidsvermomming die aanleiding kan geven tot het vaststellen van een strafbare valsheid in geschriften.

6.

De rechtbank twijfelt er niet aan dat de waarheidsvermomming door omissie in het proces-verbaal 010614/2011 van 16 november 2011 op dat ogenblik een mogelijk nadeel kon teweegbrengen voor C.V.H.. De mogelijkheid om nadeel te berokkenen volstaat. Deze mogelijkheid was wel degelijk aanwezig op het ogenblik dat beklaagde naliel melding te maken van wat er werd gezegd tijdens de pauze en buiten het verhoorlokaal in de nacht van 16 op 17 november 2011. Door het niet opnemen van het feit dat er tijdens de pauze en buiten het verhoorlokaal over het dossier werd gesproken en door evenmin op te nemen wat er werd gezegd of waarover er werd gesproken, kon de rechtbank die moest oordelen over het moorddossier zich op basis van de geschreven teksten in het strafdossier geen voldoende beeld vormen van de wijze waarop de verklaring tot stand is gekomen. Dat had mogelijk tot gevolg kunnen hebben dat de beweringen van C.V.H. of zijn advocaten hieromtrent tijdens de behandeling voor de rechtbank als niet bewezen of niet aannemelijk zouden worden beschouwd wat desgevallend kon leiden tot een veroordeling voor moord in hoofde van C.V.H. met een lange gevangenisstraf tot gevolg.

Het is daarbij irrelevant dat er uiteindelijk in het kader van de procedure lastens C.V.H. en zijn medebeklaagden alsnog tot een vrijspraak werd beslist omdat uit de audiovisuele registratie van het verhoor en de gefilterde audiobestanden met betrekking tot de gezegdes tijdens de pauze is gebleken dat het proces-verbaal niet accuraat was en er zaken zijn gebeurd die het onmogelijk maakten de verklaringen van C.V.H. voor waar aan te nemen.

Ook aan de derde voorwaarde om te kunnen vaststellen dat er sprake is van strafbare valsheid in geschriften is aldus voldaan.

7.

Ook op de vraag of er sprake is van een bedrieglijk opzet moet de rechtbank bevestigend antwoorden. De rechtbank wees er hierboven al op dat het bedrieglijk opzet bestaat in de bedoeling voor zichzelf of voor een ander een onrechtmatig voordeel te verschaffen. Dit voordeel kan van eender welke aard zijn en hoeft bijgevolg niet louter economisch of financieel van aard te zijn.

Deze rechtbank, anders samengesteld, wees in haar vonnis van 19 oktober 2020 op de buitengewoon lange verhoren en de zwakzinnigheid van C.V.H. en kwam daarenboven tot de vaststelling dat door beklaagde ongeoorloofde druk werd uitgeoefend op C.V.H.. De rechtbank wees er hierboven al op dat beklaagde op de hoogte was van het feit dat er door de advocaten van C.V.H. ernstige vragen werden gesteld bij de wijze van verhoren van hun cliënt. Het zette beklaagde zelfs aan om ten opzichte van C.V.H. ook kritiek uit te oefenen op het werk van de advocaten wat nochtans ontoelaatbaar is volgens de rechtsleer (vgl. R. Horselenberg e.a., "(On)toelaatbare druk", in R. Schellingen en N. Scholten (eds.), *Het verdachtenverhoor: meer dan het stellen van vragen*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2014, 160).

Overeenkomstig artikel 62 van de deontologische code van de politiediensten, vastgesteld bij koninklijk besluit van 10 mei 2006 houdende vaststelling van de deontologische code van de politiediensten, "(besteden) de onderzoekers (...) zo veel mogelijk aandacht aan de kwaliteit en de getrouwheid van de registratie en de weergave van de verhoren, ondervragingen en confrontaties die zij uitvoeren. Ze delen aan de betrokken personen mee welke hun rechten zijn overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering. Ze respecteren hun recht om te zwijgen en dwingen hen niet om een misdrijf te bekennen. Ze gebruiken nooit geweld, mishandeling of immorele handelingen om bekentenissen of informatie te bekomen."

Het staat vast dat beklaagde verzaakt heeft aan deze deontologische verplichting toen hij C.V.H. op 16 en 17 november 2011 verhoorde. Deze rechtbank, anders samengesteld, oordeelde in haar vonnis van 19 oktober 2020 uitdrukkelijk dat beklaagde een ongeoorloofde druk had uitgeoefend op de bijzonder kwetsbare C.V.H.. De rechtbank verwees hierbij onder meer naar het gesprek tijdens de pauze en buiten het verhoorlokaal in

de nacht van 16 op 17 november 2011 tussen 01.26 uur en 01.34 uur.

De rechtbank twijfelt er niet aan dat beklaagde zich wel degelijk bewust was van het feit dat de door hem gehanteerde ondervragingsmethode ten aanzien van C.V.H. minstens problematisch was. De rechtbank verwijst hiertoe nogmaals naar het feit dat hij aan C.V.H. zelf meedeelde dat diens advocaten insinueerden dat hij niet loyaal zou zijn en dat hij zijn werk niet regelmatig zou doen, iets wat trouwens evenmin in deze bewoordingen werd opgenomen in het proces-verbaal van verhoor. Het was hem dan ook bekend dat zijn handelswijze als een deontologische inbreuk zou kunnen aanzien worden indien zou komen vast te staan dat hij het verhoor niet uitvoerde overeenkomstig artikel 62 van de deontologische code van de politiediensten én dat hij als gevolg hiervan mogelijk een tuchtonderzoek met desgevallend een tuchtsanctie kon oplopen.

De rechtbank is er daarom van overtuigd dat beklaagde in het proces-verbaal 010614/2011 bewust niets opnam over de gesprekken tijdens de pauze om te verdoezelen dat hij en zijn collega tijdens dit gesprek trachtten te voorkomen dat C.V.H. opnieuw zijn verklaring zou wijzigen. Hij hoopte op die manier een tuchtsanctie te vermijden. Het trachten een tuchtsanctie te vermijden door het plegen van valsheid in geschriften maakt wel degelijk een onrechtmatig voordeel uit dat beklaagde voor zichzelf beoogde te bekomen. Het bedrieglijk opzet is bijgevolg aanwezig in zijn hoofde zodat ook aan de vierde voorwaarde voor strafbare valsheid in geschriften voldaan is.

8.

Gelet op het voormelde staat het vast dat alle constitutieve elementen van het misdrijf valsheid in geschriften in hoofde van beklaagde verenigd zijn. Het staat daarbij tevens vast dat beklaagde gebruik maakte van het vals stuk door het proces-verbaal 010614/2011 te laten voegen in het strafdossier betreffende het onderzoek naar de moord op I.C., dat dit net als het opstellen van het proces-verbaal van aard was om een mogelijk nadeel te berokkenen aan C.V.H. en diens medebeklaagden en dat beklaagde handelde met hetzelfde bedrieglijk opzet, met name om te vermijden dat zou uitkomen dat hij verhoortechnieken gebruikte die mogelijk als ontoelaatbaar konden worden beschouwd en om op die manier een tuchtonderzoek en eventuele tuchtsanctie te ontlopen. Ook de constitutieve elementen van het misdrijf gebruik van valse stukken zijn bijgevolg verenigd in hoofde van beklaagde.

De schuld van beklaagde aan de misdrijven omschreven in de tenlastelegging A is dan ook afdoende bewezen. Deze misdrijven zijn hem toerekenbaar. De rechtbank zal hem ervoor veroordelen.

3.2.3 Valse getuigenis in criminele zaken – tenlastelegging B

9.

Van valse getuigenis in criminele zaken is er sprake wanneer een getuige onder ede een onherroepelijke getuigenis aflegt voor het vonnisgerecht, waarbij de waarheid werd verdraaid in het voordeel of het nadeel van de beklaagde met een mogelijk nadeel tot gevolg. Het mogelijk nadeel houdt in dat de valse getuigenis van die aard moet zijn geweest dat ze een invloed kon uitoefenen op de rechterlijke beoordeling, waarbij het niet relevant is of er al dan niet een effectieve beïnvloeding is geweest. Om strafbaar te zijn dient de getuige daarenboven te hebben gehandeld met een bedrieglijk opzet.

10.

Uit de stukken van het strafdossier blijkt dat beklaagde door de correctionele rechtbank werd opgeroepen in het kader van de behandeling van het moorddossier waarin onder meer C.V.H. beklaagde was. Hij verscheen op de terechtzitting van 3 juni 2019 en las eerst een verklaring voor waarvan hij een verslag neerlegde. Vervolgens werd hij door de voorzitter van de rechtbank ondervraagd over het gevoerde onderzoek. Tijdens deze ondervraging stelde de voorzitter de vraag of 'er tijdens de pauzes van het laatste audiovisueel verhoor werd gesproken'. Beklaagde antwoordde hierop het volgende:

"Dat is niet gebeurd. Mocht er in die pauzes iets zijn gebeurd dat leek als bijzondere omstandigheid, dan werd dat gemeld. Ik heb via de media moeten vernemen dat er een onderzoek zou gevoerd worden. Ik ben niet verhoord geweest. Ik heb daaromtrent geen enkele communicatie gehad. Ik heb enige tijd later zelf navraag

gedaan bij het parket. Ik heb intussen ook toelating gekregen om de bevindingen van het Comité P in te zien. Ik meen dat er zaken van 16/11 zijn uitgelicht, en dat men sommigen vergeet."

Ook tijdens de vragen gesteld door de advocaten van partijen werd er nog teruggekomen op wat er tijdens de pauzes werd gezegd:

- Op de vraag van mr. De Backer, raadsman van C.V.H., of het klopte dat C.V.H. zijn verklaring op 16 november 2011 opnieuw wou intrekken en dat er door beklaagde met dwang op hem werd ingepraat in de gang, antwoordde beklaagde: *"Ik kan me totaal niet herinneren dat dat gebeurd is. Ik was vooral bezig met het verhoor op beeld. Beklaagde werd in een doorgangscel geplaatst net om confrontatie te vermijden. Ik ben formeel: ik heb dat niet gezegd. De verklaringen van C.V.H. zijn de zijne. Ik heb gezegd dat ik een aantal verificaties heb gedaan en die bevindingen zitten in het strafbundel."*
- Op de vraag van het openbaar ministerie of er werd gepraat over het verschil in jaren gevangenisstraf en of dit courant is, antwoordde beklaagde: *"Ik denk dat dat heel duidelijk is. We delen aan iedereen mee dat er een minimum en een maximumstraf bestaat zodat hij kan kiezen wat zijn verklaring is. Men verwijt de politie een aantal zaken maar wij hebben vastgesteld dat C.V.H. de brief die hij moest afgeven bij zijn verhoor op 16/11 getekend heeft zonder dat hij de inhoud daarvan kende. We hebben vastgesteld dat hij de gebruikte afkortingen zelfs niet begreep."*

De rechtbank merkt daarenboven op dat er tijdens de vraagstelling op verzoek van mr. Beldé, eveneens advocaat van C.V.H., door de voorzitter een vraag werd gesteld over het feit of er al dan niet een foto van het lijk aan de muur hing tijdens het verhoor. Nadat beklaagde antwoordde dat hij zich dit niet kon herinneren, vermeldt het zittingsblad van de zitting nog volgende tekst: *"Ik betwist dat ik die uitspraak zou hebben gedaan. Wij werken in opdracht van de Onderzoeksrechter. Als wij een opdracht krijgen, zullen wij daaraan voldoen."* Het is de rechtbank niet duidelijk in welke context dit antwoord werd gegeven, laat staan op welke vraag hier werd geantwoord.

11.

Het staat in elk geval vast dat beklaagde op de vraag van de voorzitter of er tijdens de pauzes van het verhoor op 16 november 2011 werd gesproken, een ontkennend antwoord gaf, terwijl uit het thans voorliggend strafonderzoek zeer duidelijk is gebleken dat er wel gesproken werd tijdens de pauzes, minstens tijdens de pauze tussen 01.26 uur en 01.34 uur. In de mate het ontkennend antwoord betrekking heeft op de vraag of er tijdens de pauzes werd gesproken (zie ook hieronder met betrekking tot het bedrieglijk opzet) verdraaide beklaagde de waarheid tijdens zijn getuigenis. Hij legde deze niet-waarheidsgetrouwe verklaring af terwijl hij voor de correctionele rechtbank onder ede werd verhoord. De rechtbank wees er hierboven ook al op dat het afleggen van deze verklaring een mogelijk nadeel in hoofde van C.V.H. en de andere beklaagden tot gevolg kon hebben, nu door het ontkennen van het feit dat er gesproken werd tijdens deze pauze, de rechtbank zich geen volledig en correct beeld kon vormen van de verklaring van C.V.H. en de wijze waarop hij zijn verklaringen aflegde, en een veroordeling voor moord tot de mogelijkheden behoorde.

Om evenwel schuldig te zijn aan het misdrijf valse getuigenis dient er in hoofde van beklaagde ook een bedrieglijk opzet aanwezig te zijn. Wanneer de getuige onder ede met betrekking tot een relevant gegeven de waarheid wetens en willens geweld aandoet en de rechtbank door die valse getuigenis kan worden beïnvloed, handelt hij evenwel automatisch met een bedrieglijke bedoeling of met het oogmerk om schade te berokkenen (vgl. Cass. 7 september 1964, *Pas.* 1965, I, 8). De strafrechter moet bijgevolg nagaan of de getuige er zich al dan niet van bewust was dat wat hij verklaarde niet de waarheid was (vgl. J. De Peuter, "Vals getuigenis in correctionele en politiezaken", in *Strafrecht voor rechtspractici IV*, Leuven, Acco, 1991, 27) en of hij de bedoeling had de rechtbank te misleiden.

De rechtbank twijfelt er niet aan dat beklaagde op het ogenblik dat hij zijn getuigenis aflegde wist dat er vragen werden gesteld over zijn manier van ondervragen en dat er al een onderzoek was gevoerd door het Comité P. Hij volgde blijkbaar de persartikels die verschenen over de zaak nu hij daarnaar kon verwijzen toen hij op 15 maart 2021 door het Comité P werd ondervraagd. In deze artikels werd de problematiek van de

verhoren blijkbaar ook besproken. Tijdens zijn verhoor verklaarde hij eveneens dat hij het weinig waarschijnlijk achtte dat hij ontkennend antwoordde op de vraag van de voorzitter omdat hij al sinds 2018 wist dat er discussie was ontstaan over die pauze. Ook tijdens zijn verhoor op 3 juni 2019 door de rechtbank in het moorddossier had hij op de laatste vraag op verzoek van het openbaar ministerie trouwens al geantwoord dat 'men aan de politie een aantal zaken verweet'. Toen de rechtbank hem bijgevolg vroeg of er tijdens de pauzes van het laatste verhoor werd gesproken, wist hij in elk geval dat dit een relevant gegeven was waarbij het voor de rechtbank belangrijk was op die vraag een antwoord te geven. De rechtbank is ervan overtuigd dat beklaagde op het ogenblik van zijn verhoor op 3 juni 2019 wist dat er tijdens deze pauzes, minstens tijdens de laatste pauze gesproken was. De vraag stelt zich alleen of beklaagde wel de waarheid heeft verdraaid en of hij bewust heeft gelogen tegen de rechtbank.

Daarvoor is het van belang vast te stellen dat het door de griffier opgemaakte zittingsblad slechts een samenvatting is van de voornaamste verklaringen die beklaagde tijdens de zitting van 3 juni 2019 gaf en geen woordelijke weergave van wat hij verklaarde. Hoewel uit de letterlijke tekst van het zittingsblad blijkt dat beklaagde ontkennend antwoordde op de vraag, stelt de rechtbank vast dat er tijdens zijn ondervraging blijkbaar ook werd gesproken over de gezegdes tijdens de laatste pauze. Beklaagde stelt daarenboven dat hij de vraag begreep alsof er tijdens deze pauzes iets was gezegd dat als een bijzondere omstandigheid moest opgenomen geweest zijn in het proces-verbaal en dat hij daarop ontkennend antwoordde. De rechtbank stelt vast dat dit standpunt aannemelijk wordt gemaakt door het feit dat in de tweede zin van zijn antwoord werd genoteerd dat als er iets zou gebeurd zijn dat op een bijzondere omstandigheid leek, dit zeker zou gemeld zijn.

Gelet op het feit dat

- de weergave van zijn verklaringen op het zittingsblad geen woordelijke weergave is van wat beklaagde verklaarde,
- het niet duidelijk is of het ontkennend antwoord op de vraag betrekking heeft op het feit dat er in de pauze in het geheel niet werd gesproken dan wel of er niets werd gezegd dat door hem als buitengewone omstandigheid vermeld diende te worden;
- beklaagde aannemelijk maakt dat hij ervan uitging dat de rechtbank wenste te vernemen of er iets werd gezegd dat als buitengewone omstandigheid diende te worden vermeld,
- er tijdens de ondervraging op andere ogenblikken blijkbaar wel werd gesproken over de gezegdes tijdens de pauzes wat erop wijst dat beklaagde minstens impliciet toegaf dat er tijdens de pauzes werd gesproken,

is het voor de rechtbank niet afdoende bewezen dat beklaagde bewust de waarheid zou hebben verdraaid en dat hij dit zou hebben gedaan met de bedoeling om de rechtbank te misleiden, minstens bestaat er hieromtrent twijfel die beklaagde tot voordeel moet strekken.

Aangezien bijgevolg niet met voldoende juridische zekerheid vaststaat dat beklaagde de waarheid verdraaide, laat staan dat er in zijn hoofde een bedrieglijk opzet aanwezig was, minstens hierover twijfel bestaat, zijn niet alle constitutieve elementen van het misdrijf onder de tenlastelegging B verenigd en spreekt de rechtbank beklaagde vrij voor deze tenlastelegging.

3.3 Straftoemeting

1.

De in hoofde van beklaagde bewezen verklaarde feiten onder de tenlastelegging A zijn de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet, zodat de rechtbank voor deze feiten samen bij toepassing van artikel 65 eerste lid van het Strafwetboek slechts één straf oplegt.

Bij de straftoemeting houdt de rechtbank rekening met de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten, de begeleidende omstandigheden en de persoonlijkheid van beklaagde zoals die blijkt uit zijn strafrechtelijk verleden, gezinstoestand en arbeidssituatie, voor zover de rechtbank die kent.

Niettemin dient de straftoemeting niet enkel de vergeldingsbehoefte te dienen, maar moet deze ook preventief werken. De sanctionering moet dan ook van aard zijn beklaagde ervan te weerhouden zich in de toekomst nog aan dergelijke feiten schuldig te maken en hem ertoe aanzetten in de toekomst geen misdrijven meer te plegen.

2.

De in hoofde van beklaagde bewezen verklaarde feiten zijn bijzonder ernstig. Als rechercheur bij de Federale Gerechtelijke Politie van Dendermonde en officier van gerechtelijke politie maakte hij zich schuldig aan valsheid in geschriften en het gebruik van valse stukken. Hij vermomde de waarheid door in het proces-verbaal van verhoor niet op te nemen dat er tijdens een pauze in een urenlang verhoor in een moordonderzoek ook buiten het verhoorlokaal werd gesproken over het dossier. De feiten zijn des te ernstig nu uiteindelijk is gebleken dat beklaagde en/of zijn collega tijdens deze pauze inpraatten op de verdachte om te vermijden dat deze opnieuw de door hem afgelegde bekentenissen zou intrekken zoals hij al eerder tijdens het onderzoek had gedaan. Het feit dat de verdachte een bijzonder kwetsbaar persoon was, niet in het minst door de duidelijk vast te stellen zwakzinnigheid, en dat op hem op die manier ongeoorloofde druk werd uitgeoefend, maakt dat de in hoofde van beklaagde bewezen feiten bijzonder laakbaar zijn. Hij profiteerde van de ongelijkheid die er bestond tussen de verhoorder en de verhoorde die niet bijgestaan werd door een advocaat én liet vervolgens na in zijn proces-verbaal op te nemen dat er tijdens de pauze buiten het verhoorlokaal over het dossier werd gepraat om de ongepaste manier van verhoren te verdoezelen.

Of dit ‘informeel gesprek’ pas na de feiten als een verhoor wordt aanzien in rechtspraak en rechtsleer, is niet relevant nu dit ook vóór de wijziging als gevolg van de Salduz-wet al als een bijzondere omstandigheid moest worden aanzien die een invloed kon uitoefenen op de oordeelsvorming door de feitenrechter. Door de démarches van de verhoorders buiten het verhoorlokaal bewust niet op te nemen in het proces-verbaal, wetend dat de eerdere verhoren al onder vuur lagen en dat daarom om een audiovisuele registratie van het verhoor werd verzocht, toonde beklaagde zich in dat dossier alleszins als een onbetrouwbare en deloyale speurder die zich – niet in het minst door de wisselende verklaringen van C.V.H. – blijkbaar had vooropgesteld dat het doel de middelen heiligde. Hij stond op geen enkel ogenblik stil bij het feit dat de wisselende verklaringen van C.V.H. ingegeven waren door diens beperkte intellectuele capaciteiten, noch bij het feit dat door te handelen zoals hij deed, hij zowel aan C.V.H. als diens medebeklaagden ernstige schade kon toebrengen. Sinds de verhoren van C.V.H. handelde hij vanuit een tunnelvisie waarbij diens verklaring waar moest zijn zodat de daders van de moord geïdentificeerd konden worden. Hiervoor heiligde het doel alle middelen.

Van een rechercheur bij de Federale Gerechtelijke Politie van Dendermonde en officier van gerechtelijke politie mag er verwacht worden dat hij zich loyaal gedraagt in een onderzoek en dat hij de verklaringen evenals de omstandigheden waarin de verklaringen werden afgelegd nauwgezet en waarheidsgetrouw opneemt in zijn processen-verbaal. In het onderzoek naar de moord op I.C. gedroeg beklaagde zich echter als een deloyaal onderzoeker voor wie alle middelen, waaronder het plegen van valsheid in het opstellen van een proces-verbaal, toegelaten waren om tot een oplossing te komen. Een principiële bestraffing is dan ook vereist om beklaagde te wijzen op het ontoelaatbare van zijn handelen waardoor hij het vertrouwen van de maatschappij in de politionele en gerechtelijke overheden ernstig geschonden heeft.

3.

Beklaagde is 43 jaar en is thans alleenstaande. Hij is vader van twee meerderjarige kinderen. Hij werd als gevolg van het onderzoek preventief geschorst en deze schorsing loopt nog steeds. Hij heeft de intentie om zijn tewerkstelling bij de Federale Gerechtelijke Politie van Dendermonde te hervatten van zodra dit mogelijk is. Hij geniet nog een blanco strafrechtelijk verleden.

Het openbaar ministerie vorderde om beklaagde te veroordelen tot een gevangenisstraf van twintig maanden. Beklaagde vroeg resoluut en enkel de vrijspraak.

Beklaagde pleegde een misdrijf naar aanleiding van de uitvoering van zijn opdracht als rechercheur bij de Federale Gerechtelijke Politie van Dendermonde en als officier van gerechtelijke politie. Dit is ernstig. De rechtbank houdt bij de straftoemeting echter niet alleen rekening met het feit dat beklaagde een strafbaar feit pleegde, maar ook met het feit dat hij een blanco strafverleden heeft én met het feit dat hij een lange staat van dienst heeft bij de politie. Hij trad toe tot de toenmalige rijkswacht in 2000 en was sindsdien onafgebroken in dienst van de politie (zowel de lokale politie als de federale politie). Deze staat van dienst in het teken van het veiliger maken van de maatschappij verleent hem echter niet het recht om zelf misdrijven te plegen onder het mom van de waarheidsvinding.

Rekening houdend met alle voormelde elementen is de rechtbank van oordeel dat een bestraffing van beklaagde zich in elk geval opdringt om te vermijden dat hij een gevoel van straffeloosheid zou krijgen en dat hij de indruk zou krijgen dat zijn manier van verhoren en van het weergeven van deze verhoren in processen-verbaal aanvaardbaar is. De rechtbank oordeelt echter dat een principiële bestraffing meer op zijn plaats is dan de door het openbaar ministerie gevorderde bestraffing en dat deze voldoende is om beklaagde te wijzen op het laakbaar gedrag dat hij stelde. Om die reden zal de rechtbank beklaagde veroordelen tot een gevangenisstraf van zes maanden en een geldboete van 800 euro (opdecimen inbegrepen).

De rechtbank oordeelt daarenboven dat het niet noodzakelijk noch opportuun is de gevangenisstraf effectief op te leggen. De rechtbank gaat ervan uit dat de schuldigverklaring gekoppeld aan de veroordeling tot een effectieve geldboete op zich al volstaat om beklaagde te wijzen op het ontoelaatbare van zijn gedrag en om hem ertoe te brengen in de toekomst nauwgezet op te treden en dezelfde fouten niet meer te maken. De rechtbank verleent beklaagde daarom de gunst van het uitstel voor de volledige gevangenisstraf. Hij komt hiervoor nog in aanmerking. Hij moet wel beseffen dat dit een gunst is en dat deze kan worden herroepen indien hij zich toch opnieuw aan misdrijven schuldig zou maken. De geldboete wordt integraal effectief opgelegd om de straf niet van elk nut te ontdoen.

4.BEOORDELING OP BURGERLIJK GEBIED

1.

C.V.H., zijn ouders L.V.H. – M.S. en A.B.A. stelden zich burgerlijke partij lastens beklaagde en zetten hun vorderingen uiteen op de terechtzitting van 20 september 2022. Hun vorderingen zijn tijdig. Ze zijn ook regelmatig naar vorm. De rechtbank verklaart ze ontvankelijk.

2.

Krachtens de artikelen 1382 en 1383 van het (oud) Burgerlijk Wetboek is degene die door zijn schuld aan een ander schade berokkent, verplicht deze schade integraal te vergoeden, wat impliceert dat de benadeelde teruggeplaatst wordt in de toestand waarin hij zich zou hebben bevonden indien de schadeverwekkende daad waarover hij zich beklaagt, niet was gesteld.

Degene die schadevergoeding vordert, moet bewijzen dat er tussen de fout en de schade, zoals die zich heeft voorgedaan, een oorzakelijk verband bestaat; dit verband veronderstelt dat, zonder de fout, de schade zich niet had voorgedaan, zoals ze zich heeft voorgedaan.

De rechtbank dient de schade te begroten in die zin dat het herstel dus én volledig én juist én passend dient te zijn. Hierbij dient alle schade te worden vergoed. Er mag geen deel van de schade op de benadeelde blijven rusten. Het bestaan van de voorgehouden schade moet echter noodzakelijk en ondubbelzinnig worden vastgesteld vooraleer het herstel nog maar te overwegen. Alleen het concrete verlies dat kan vastgesteld worden mag in aanmerking genomen worden. Enkel wanneer de strafrechter vaststelt dat de schade waarvoor vergoeding wordt gevorderd, voortvloeit uit het misdrijf dat het voorwerp van de vervolging uitmaakt en dat hij bewezen verklaart, kan hij dus schadevergoeding toekennen.

Er dient daarbij te worden van uitgegaan dat de bewijslast én van het bestaan én van de omvang van de schade principieel rust op de benadeelde, bewijs dat met alle middelen mag geleverd worden (artikelen 1382

en 1383 van het (oud) Burgerlijk Wetboek en voor zoveel als nodig artikel 1315 van het (oud) Burgerlijk Wetboek en artikel 870 van het Gerechtelijk Wetboek). De feitenrechter apprecieert soeverein de bewijsmiddelen die worden aangewend om de voorgehouden schade te bewijzen.

De rechtbank oordeelt soeverein over de begroting van de door benadeelde gevorderde schadevergoeding. Wanneer de schade niet exact kan worden begroot, is een vergoeding naar redelijkheid en billijkheid mogelijk.

3.

3.1.

C.V.H. stelt dat hij door toedoen van beklaagde jarenlang blootgesteld is geweest aan vervolging voor moord en dat hij anders niet doorverwezen zou zijn naar de correctionele rechtbank. Hij wijst erop dat hij een zware en jarenlange lijdensweg heeft doorlopen. Dit alles heeft volgens hem een ernstige en blijvende impact op hem. Hij verzoekt daarom beklaagde te veroordelen tot een forfaitaire schadevergoeding van 60.000 euro voor materiële en morele schade vermengd, te vermeerderen met de vergoedende en de gerechtelijke interesten.

3.2.

L.V.H. en M.S. wijzen er in hun conclusie op dat de deloyale bewijsgaring door beklaagde bepalend is geweest voor de negen jaar durende nachtmerrie waar zij na de arrestatie van hun mentaal gehandicapt kind in verzeild zijn geraakt. Zij moesten aanzien hoe hun zoon wegwijnde in de gevangenis en psychotisch werd, in zoverre dat hij na zijn invrijheidstelling diende te worden opgenomen in een psychiatrisch centrum. Volgens L.V.H. en M.S. was er in het strafdossier geen enkel ander bewijselement dat wees in de richting van hun zoon en zijn medebeklaagden. M.S. werd na kennisname van de aanhouding van haar zoon in shock overgebracht naar het ziekenhuis en gedurende tien jaar leefde het koppel met de voortdurende vrees dat hun zoon onschuldig zou worden veroordeeld tot een zeer lange gevangenisstraf. De manier waarop hun zoon werd behandeld zorgde er daarenboven voor dat ze alle vertrouwen in de politie verloren en voortdurend in angst leefden dat ze werden afgeluisterd, bespioneerd of onterecht konden worden opgesloten. Zij vragen daarom dat beklaagde zou worden veroordeeld tot een morele schadevergoeding van 25.000 euro, meer de interesten.

3.3.

A.B.A. wijst er in zijn syntheseconclusie op dat hij door het manipulatieve gedrag van beklaagde tien jaar lang geïsoleerd en uiteindelijk ook gedagvaard werd als mededader van de moord op I.C.. Hij werd hierdoor verschillende malen aangehouden en moest ten onrechte in de gevangenis verblijven. Bij vrijlating werden er hem zeer strenge voorwaarden opgelegd die zijn vrijheid sterk beknotten. Dit alles had een zeer zware impact op zijn leven. Hij vordert daarom een provisionele morele en materiële schadevergoeding van 50.000 euro.

4.

Zowel C.V.H., zijn ouders als A.B.A. wijzen er in hun respectievelijke conclusies op dat C.V.H. en zijn medebeklaagden, waaronder A.B.A., betrokken zijn geweest in een moordonderzoek en dat zij als gevolg hiervan gedurende jaren een lijdensweg hebben gekend. Het staat vast dat C.V.H., A.B.A. en de andere medebeklaagden als mededaders van de moord op I.C. werden aanzien én dat zij hiervan sinds 2011 verdacht werden. Pas bij vonnis van 19 oktober 2020 werden zij vrijgesproken. De rechtbank aanvaardt dat deze beschuldigingen en de gevolgen hiervan voor het privéleven van C.V.H. en A.B.A. een zware impact zullen hebben gehad en bijgevolg schade hebben veroorzaakt.

Om voor vergoeding door beklaagde in aanmerking te komen, moeten de burgerlijke partijen in een strafprocedure echter bewijzen dat deze schade in oorzakelijk verband staat met de misdrijven waarvoor de beklaagde wordt veroordeeld. C.V.H., L.V.H. en M.S., en A.B.A. moeten met andere woorden bewijzen dat de door hen geleden schade het gevolg is van de valsheid in geschriften en het gebruik van valse stukken waarvoor beklaagde wordt veroordeeld en dat de schade die zij als gevolg van deze misdrijven leden begroot kan worden zoals zij deze begrootten.

5.

Beklaagde wordt veroordeeld omdat hij valsheid pleegde bij het opmaken van het proces-verbaal van verhoor van C.V.H.. Hij liet na melding te maken van het feit dat er tijdens de pauze van 01.26 uur tot 01.34 uur buiten het verhoorlokaal werd gesproken evenals van wat er tijdens deze pauze werd gezegd. Hij maakte vervolgens dat proces-verbaal over aan de procureur des Konings en de onderzoeksrechter zodat het aan het strafdossier werd gevoegd en de feitenrechter het in zijn beoordeling kon opnemen.

De rechtbank merkt nogmaals op dat zij enkel gevat is om te oordelen over de misdrijven die opgenomen zijn in de dagvaarding. Waar de burgerlijke partijen er in hun conclusies op wijzen dat de bekentenissen van C.V.H. zijn tot stand gekomen omwille van de ongeoorloofde druk die beklaagde op hem uitoefende – wat door de correctionele rechtbank, anders samengesteld, in haar vonnis van 19 oktober 2020 werd bevestigd (zie hoger) –, wijst de rechtbank erop dat zij niet gevat is door enige tenlastelegging met betrekking tot deze ontoelaatbare druk.

Uit het strafdossier dat aan deze rechtbank wordt voorgelegd en meer in het bijzonder het vonnis van 19 oktober 2020, blijkt dat de naam van C.V.H. in het moordonderzoek aanvankelijk opdook naar aanleiding van telefonieonderzoek en naar aanleiding van politionele informatie. Ook A.B.A., evenals de andere medebeklaagden, kwamen op die manier in het vizier van de onderzoekers. De onderzoekers arresteerden C.V.H. op 20 oktober 2011 en A.B.A. op 22 oktober 2011. In een afgeluisterd gesprek van 21 oktober 2011 bleek dat L.V.H. aan zijn gesprekspartner meedeelde dat hij van zijn zoon had vernomen dat deze aanwezig was bij het dumpen van het lijk.

C.V.H. gaf tijdens zijn verhoor op 20 oktober 2011 ook aan de onderzoekers (waaronder beklaagde) toe dat hij aanwezig was bij het dumpen van het lijk van I.C.. Hij bevestigde dit voor de onderzoeksrechter. Op 23 oktober 2011 herhaalde C.V.H. dat wat hij eerder verklaarde de waarheid was maar dat hij zijn verklaring wou intrekken. Op 24 oktober 2011 verklaarde C.V.H. aan de onderzoekers dat hij aan zijn advocaat had gezegd dat zijn eerdere verklaringen gefantaseerd waren maar dat dit niet correct was. Hij gaf opnieuw zijn betrokkenheid toe, ditmaal ook bij de moord in die zin dat hij op uitkijk had gestaan om te verwittigen of het slachtoffer vertrok uit een café. Hij verklaarde ook dat hij op de hoogte was van de moordplannen. Hij gaf ook bijkomende details over de moord en over het verpakken, het verbergen en het dumpen van het lijk. C.V.H. werkte op 26 oktober 2011 nog mee aan wedersamenstelling. Tot slot diende hij opnieuw verhoord te worden waarbij de eerste poging hiertoe op 14 november 2011 werd gestaakt omwille van gezondheidsproblemen en de tweede poging plaatsvond op 16 november 2011. Het is tijdens dat laatste verhoor dat beklaagde niet alles vermeldde in zijn proces-verbaal en waardoor hij zich schuldig maakte aan valsheid in geschriften.

Dat C.V.H., A.B.A. en de andere medebeklaagden betrokken werden in het moordonderzoek en als verdachten werden beschouwd, is geen gevolg van de valsheid die beklaagde pleegde en het gebruik dat hij maakte van het valse stuk. Hun betrokkenheid werd vermoed op basis van andere elementen. Vervolgens werd een onderzoek gevoerd waaruit nog verschillende andere elementen aan het licht kwamen die de mogelijke betrokkenheid van de verdachten in dat dossier deden vermoeden.

De rechtbank is het met de burgerlijke partijen niet eens dat C.V.H., A.B.A. en de andere medebeklaagden niet zouden doorverwezen zijn naar de correctionele rechtbank indien beklaagde de valsheid niet had gepleegd en geen gebruik had gemaakt van de valse stukken. De onderzoeksgerechten (de raadkamer en de Kamer van Inbeschuldigingstelling (hierna: KI)) oordelen immers niet of er bewijzen voorhanden zijn, doch slechts over er voldoende bezwaren zijn op grond waarvan de feitenrechter desgevallend tot een schuldigverklaring zou kunnen komen. De rechtbank twijfelt er niet aan dat ook wanneer de raadkamer en/of de KI kennis had gehad van het feit dat er werd gesproken tijdens de pauze van het verhoor van 16 november 2011 tussen 01.26 uur tot 01.34 uur, zij C.V.H., A.B.A. en de andere medebeklaagden alsnog zouden hebben doorverwezen omdat er ook andere aanwijzingen van schuld waren, zodat het aan de feitenrechter zou hebben behoord om alle bewijselementen van het dossier tegen elkaar af te wegen. De rechtbank verwijst bij wijze van voorbeeld naar het telefonieonderzoek, de politionele informatie, de leugenachtige

polygraaftest van S.A., de leugenachtige polygraaftest van A.B.A. wat betreft zijn antwoord op de vragen of hij erbij was tijdens de wurging van I.C., of hij zag wie dat deed en of hij aanwezig was bij het dumpen van het lijk, de leugenachtige polygraaftest van S.Ö., de verklaring van R.V., enz...

Dat C.V.H., A.B.A. en de andere medebeklaagden bijgevolg betrokken werden – en bleven – in het moordonderzoek is niet het gevolg van de door beklaagde gepleegde valsheid in geschriften en het gebruik van valse stukken, maar wel van het feit dat er naast de verklaringen van C.V.H. ook andere aanwijzingen waren die voldoende bezwaren opleverden om beklaagden door te verwijzen.

Daarentegen twijfelt de rechtbank er niet aan dat het feit dat beklaagde naliet in het proces-verbaal te vermelden dat er tijdens de pauze van het verhoor van 16 november 2011 tussen 01.26 uur tot 01.34 uur tussen de verhoorders en de verhoorde werd gesproken en wat er tijdens dat gesprek werd gezegd, tot gevolg heeft gehad dat de onderzoeksgerechten geen kennis hadden van alle omstandigheden waarin de verklaring van 16 november 2011 is tot stand gekomen en bijgevolg niet de mogelijkheid hadden om desgevallend te oordelen dat zij deze verklaring naast zich neerlegden. De schade die hieruit voortvloeit is echter beperkt omdat er in elk geval nog andere, voldoende bezwaren waren die tot een doorverwijzing hebben geleid. Dat de feitenrechter nadien oordeelde dat alle verklaringen van C.V.H., en dus niet enkel de verklaring van 16 november 2011, terzijde dienden te worden geschoven omwille van de uitgeoefende ongeoorloofde druk, en dat de andere elementen niet van die aard waren dat zij tot een veroordeling aanleiding konden geven, doet hieraan geen afbreuk.

Om al deze redenen kent de rechtbank aan elk van de burgerlijke partijen een symbolische schadevergoeding toe van 1 euro voor alle materiële en morele schade vermengd. Deze vergoedingen dienen te worden vermeerderd met de interesten zoals gevorderd door C.V.H. en L.V.H.-M.S.. A.B.A. vorderde geen interesten.

Beklaagde dient tevens te worden veroordeeld tot de kosten van de burgerlijke partijen die evenwel wordt bepaald op basis van de waarde van de toegekende vergoedingen, gelet op de substantiële herleiding van de vordering.

6.

Omdat de door beklaagde gepleegde en bewezen verklaarde misdrijven mogelijk andere schade hebben veroorzaakt, houdt de rechtbank de burgerlijke belangen waarover nog niet werd beslist ambtshalve aan, overeenkomstig artikel 4 van de Voorafgaande Titel wetboek van Strafvordering.

TOEGEPASTE WETTEN

De genoemde en de hiernavolgende artikelen bepalen de bestanddelen van de misdrijven, de strafmaat en de taalwet:

De bijzondere wetten zoals vermeld in punt 1. Tenlasteleggingen

Artikel 11, 12, 14, 16, 31 tot 37, en 41 van de wet van 15 juni 1935

Wetb. van strafvordering, art. 162, 162bis, 182, 184, 185, 189, 190, 191, 194, 195, 226, 227;

Strafwetboek, art. 2, 38, 40, 50, 66, 79, 80

Gerechtelijk Wetboek, art. 1022, K.B. 26.10.2007, art. 2;

Wet 5 maart 1952, art. 1; gew. programmawet 24.12.1993, art. 1; gew. art. 36 Wet 7.2.03; Art. 2 en 3 van de Wet van 28.12.2011 houdende diverse bepalingen inzake justitie (B.S. 30.12.2011) gew. Wet 29.12.2016 (opdec.)

Art. 6 Programmawet II van 27.12.2006;

W.1.8.1985, art. 28, 29, gew. art. 1 K.B. 31.10.2005 (25 euro);

Wet van 29 juni 1964, art. 1, 8 gew. W. 10.2.1994; (uitstel)

Burg. Wetb., art.1382; W.17.4.1878, art. 3 en 4; strafwetboek, art.44, 45; (BP)

UITSPRAAK

De rechtbank beslist op tegenspraak ten aanzien van P.R..

OP STRAFGEBIED

De rechtbank:

- verklaart beklaagde P.R. **SCHULDIG** aan de feiten van de tenlastelegging A, maar **SPREEKT** hem **VRIJ** voor de feiten van de tenlastelegging B.
- veroordeelt hem voor de bewezen verklaarde feiten samen tot een **HOOFDGEVANGENISSTRAF van ZES (6) MAANDEN en een GELDBOETE van 800 EURO**, dit is een geldboete van 100 euro verhoogd met 70 opdecimen (x8), met een vervangende gevangenisstraf van 1 maand.
- verleent beklaagde **GEWOON UITSTEL** van de tenuitvoerlegging van het **GEHEEL** van de opgelegde hoofdgevangenisstraf van zes (6) maanden voor een periode van drie jaar.

Veroordeelt P.R. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 52,42 EUR
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 32,49 EUR

Overtuigingsstukken

De rechtbank stelt de overtuigingsstukken met nummers 8218/2020 en 1099/2021 (ook gekend als 124/19) ter beschikking van de procureur des Konings.

OP BURGERLIJK GEBIED

De rechtbank:

- verklaart de vorderingen van de burgerlijke partijen C.V.H., L.V.H. en M.S., en A.B.A. ontvankelijk en in de hiernavolgende mate gegrond.
- veroordeelt beklaagde om aan de burgerlijke partij C.V.H. een schadevergoeding te betalen van 1 euro, te vermeerderen met de vergoedende interesten vanaf 16 november 2011 tot op vandaag en met de moratoire (gerechtelijke) interesten op de hoofdsommen vanaf vandaag tot de datum van volledige betaling, telkens aan de wettelijke rentevoet.
- veroordeelt beklaagde tevens tot de kosten van deze burgerlijke partij, waaronder de rechtsplegingsvergoeding begroot op 210 euro.
- veroordeelt beklaagde om aan de burgerlijke partij L.V.H. en M.S. een schadevergoeding te betalen van 1 euro, te vermeerderen met de vergoedende interesten vanaf datum van de vordering, hetzij 8 juni 2022, tot op vandaag en met de moratoire (gerechtelijke) interesten vanaf vandaag tot de datum van volledige betaling, telkens aan de wettelijke rentevoet.

- veroordeelt beklaagde tevens tot de kosten van deze burgerlijke partij, waaronder de rechtsplegingsvergoeding begroot op 210 euro.
- veroordeelt beklaagde om aan de burgerlijke partij A.B.A. een schadevergoeding te betalen van 1 euro.
- veroordeelt beklaagde tevens tot de kosten van deze burgerlijke partij, waaronder de rechtsplegingsvergoeding begroot op 210 euro.
- houdt de beslissing over de overige burgerlijke belangen ambtshalve aan.

Alles gebeurde in de Nederlandse taal overeenkomstig de wet van 15 juni 1935.

Dit vonnis is in openbare terechtzitting uitgesproken op **18 oktober 2022** door de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, D19D kamer, samengesteld uit:

D. Van den hove, rechter, voorzitter der kamer,
T. Vlaminck en E. Baeyens, rechters,

substituut-procureur des Konings

Met bijstand van griffier Y. Neels

Y. Neels

E. Baeyens

T. Vlaminck

D. Van den hove